

PATCH II (FILE B)

3

Dnr.....

Nils Eriksson
Ombud: Erik Sandell, EULTA
Junkergatan 1, 2 tr
126 53 HÄGERSTEN

Överklagande av ett beslut om tillstånd att inrätta en värmepumpsanläggning på fastigheten Häxörten 14 i Stockholms stad

BESLUT

Länsstyrelsen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Stockholms stad meddelade genom ett beslut den 29 juni 2011 tillstånd att inrätta en värmepumpsanläggning på fastigheten Häxörten 14 inom stadsdelen Hässelby. Tillståndet förenades med vissa villkor; bl.a. ska borrhningen utföras i enlighet med markeringar på en till beslutet fogad situationsplan. Nämnden förordnade i beslutet att tillståndet för verksamheten fick tas i anspråk även om beslutet överklagas.

Nils Eriksson har som granne överklagat beslutet om tillstånd och har i första hand yrkat att beslutet ska ändras på så sätt att borrhålets placering på markytan ändras till ett avstånd om minst 20 meter från Erikssons borrhåll, i andra hand har Eriksson yrkat att borrhålets ska omplaceras så att energiutvinningen i Erikssons borrhåll inte påverkas. Som skäl har sammanfattningsvis följande anförts. Ärendet har handlagt felaktigt hos nämnden då nämnden inte har följt skyligheten att, enligt 19 kap. 4 § miljöbalken, hålla sammanträde med den som saken angår och genomföra en besiktning på platsen då detta behövts för utredningen i ärendet. Borrhåll för bergvärme ska placeras 20 meter från varandra för att inte någon påverkan och kylning ska ske. Om hålen lutas ska avståndet vara mellan hålens medeldjup. I detta fall är borrhålen är på markytan belägna ca 15 meter från varandra. Vid medeldjupet på borrhålet beläget på Erikssons fastighet understiger avståndet fortfarande 20 meter, trots lutningen på det hål som tillståndet omfattar. Hänsyn har inte tagits till de faktiska förhållandena. Energiutvinning kan från Erikssons borrhåll endast ske under ett djup om ca 19 meter. Ovanför detta djup omges hålet närmast utan av sand och jord och sedan av trasigt berg utan vattenförande sprickor. Hela den del av borrhållet som ger energiutvinning ligger inom 20 meter från det hål som beslutet omfattar. Av Statens Energimyndighets föreskrifter framgår att det ska vara minst 20 meter mellan borrhålen. Av SGU:S

rekommendationer framgår att värmefaktorn efter hand avtar. Eriksson har haft sin anläggning i gång sedan 1982 och det är klart att värmefaktorn i området redan i väsentligt utnyttjas.

MOTIVERING

Användning av en värmepumpsanläggning utgör miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap 1 § miljöbalken. Av 17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd jämfört med 3 § i lokala hälsoskyddsföreskrifter för Stockholms kommun framgår att det krävs tillstånd för att inrätta en värmepumpsanläggning inom det i ärendet aktuella området.

Av 1 kap 1 § andra stycket 4 miljöbalken framgår att balken ska tillämpas så att mark, vatten och fysisk miljö används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas.

I 2 kap 3 § första stycket miljöbalken anges att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Enligt 2 kap 6 § första stycket miljöbalken ska, för verksamheter och åtgärder som tar i anspråk mark- eller vattenområden, en sådan plats väljas som är lämplig med hänsyn till att ändamålet skall kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Av 3 kap 1 § miljöbalken framgår att mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

Av 19 kap. 4 § 3 p. framgår att kommunala nämnder vid prövningen av en miljöfarlig verksamhet ska hålla sammanträde med den som saken angår och besiktning på platsen om det behövs för utredningen i ärendet.

Länsstyrelsen gör följande bedömning.

Inledningsvis finner Länsstyrelsen att det inte behövs för utredningen i ärendet att hålla något sammanträde med den som saken angår och inte heller att genomföra någon besiktning på platsen.

Länsstyrelsen konstaterar att det inte finns några bindande föreskrifter om minsta avstånd mellan borrhål för bergvärempumpar. Vanligtvis rekommenderas ett avstånd om 20 m mellan två borrhål. Rekommendationen har sin grund i att för

Datum
2011-12-07

Beteckning
5051-21724-2011

tätt placerade energibrunnar "stjäl" energi från varandras värmeupptagningsområden, varvid den beräknade energimängden inte kan levereras. För det fall det rekommenderade avståndet inte kan uppnås kan exempelvis lutande borrhål borras, så länge de placeras innanför tomtgränsen. Borrhålen lutas då från varandra så att medelavståndet mellan borrhålen (d.v.s. avståndet mellan borrhålens respektive mittpunkt) blir minst 15-20 m. Det borrhål som det överklagade beslutet omfattar, ska borras med en lutning om 4 grader. Även borrhålens djup har en betydelse. Det borrhål som tillståndet omfattar ska gå ner till ett djup om 200 meter. Ett djup borrhål ger i jämförelse med ett något grundare borrhål ett mindre energiuttag per meter borrhål. Nilsson borrhål går ner till ett djup om 124 meter. Såvitt gäller avstånden mellan de aktuella borrhålen föreligger ett avstånd om ca 16 meter vid ytan och vid medeldjupet av Nilssons borrhål uppgår avståndet till ca 18 meter.

Länsstyrelsen finner att den påverkan som kan förväntas från det borrhål som det överklagade beslutet omfattar, inte blir större än att fortsatt tillfredsställande energiuttag i Nilsson borrhål kan förväntas. Länsstyrelsen avslår därför Nilsson överklagande.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt, enligt bilaga

I handläggningen av ärendet har deltagit länsassessorn Åke Drevenius, beslutande, och miljöhandläggaren Lars Åkerblad.

Åke Drevenius

Kopia till

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Stockholms stad
Valdemar Hansson, Hässelby Strandväg 48, 165 65 Hässelby

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Hur man överklagar hos
Mark- och miljödomstolen

Bilaga
Formulär nr 2

VAR SKA BESLUTET ÖVERKLAGAS	Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas till Mark- och miljödomstolen.
HUR MAN UTFORMAR SITT ÖVERKLAGANDE M.M.	<p>I skrivelsen ska du</p> <ul style="list-style-type: none"> - tala om vilket beslut du överklagar, t.ex. genom att ange ärendets nummer (diarienumret) - redogöra för hur du anser att beslutet ska ändras. <p>Du bör också redogöra för varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.</p> <p>Du kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt dig.</p> <p>Behöver du veta mer om hur du ska gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.</p>
ÖVRIGA HANDLINGAR	Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt, så bör du skicka med det.
VAR INLÄMNAS ÖVERKLAGANDET	Din skrivelse ska inlämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till Mark- och miljödomstolen.
TID FÖR ÖVERKLAGANDE	Länsstyrelsen måste ha fått din skrivelse inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet , annars kan ditt överklagande inte tas upp.
UNDERTECKNA ÖVERKLAGANDET	Din skrivelse ska undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress och telefonnummer.